

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE ŽEPČE

2020.

Broj: 01-02-07-11-2-2210-7/20

Sarajevo, juli 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	11
6.1.1	Prihodi	11
6.1.1.1	Prihodi od poreza	11
6.1.1.2	Neporezni prihodi	11
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije	12
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	13
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	13
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	14
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	16
6.1.2.4	Kapitalni transferi	17
6.1.3	Finansijski rezultat.....	18
6.2	BILANS STANJA.....	19
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja	19
6.2.2	Stalna sredstva	20
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	21
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	21
6.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	21
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	22
7.	JAVNE NABAVKE	22
8.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	25
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	26
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu	27
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine	30
	Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	31

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Žepče (u daljem tekstu: Općina)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2020. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

- 1. Namjenski prihodi u iznosu od 615.045 KM, po osnovu primljenih transfera koji nisu utrošeni u toku godine, nisu preneseni u narednu fiskalnu godinu, već su iskazani na pozicijama prihoda i rashoda tekućeg perioda, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Navedeno je za posljedicu imalo precijenjene prihode i rashode izvještajnog perioda, a potcijenjena su i kratkoročna razgraničenja u istom iznosu (tačke 6.1.1.3 i 6.1.2.4 Izvještaja);**
- 2. Dati avansi po zaključenim ugovorima za izgradnju škole u iznosu od 180.521 KM evidentirani su na poziciji kapitalnih transfera i obaveza prema dobavljačima, a ne na poziciji potraživanja za date avanse, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. S tim u vezi, najmanje za navedeni iznos potcijenjena su potraživanja za date avanse (tačke 6.1.2.4 i 6.2.1 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Općine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Općine Žepče za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Nije uspostavljen trezorski sistem poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH. Također, nije uspostavljen Registar budžetskih korisnika shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
- 2. Na datum bilansa nije proveden popis imovine i obaveza, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.5 Izvještaja);**
- 3. Općina za izvođenje radova na održavanju i rekonstrukciji cesta u iznosu od najmanje 771.722 KM nije provela procedure javnih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Općine odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 1. 7. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uspostaviti sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
2.	Uspostaviti Registar budžetskih korisnika u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i trezorski način poslovanja u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH.	tačka 4.
3.	Donijeti i implementirati Računovodstvene politike Općine u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	tačka 4.
4.	Donijeti plan integriteta i plan aktivnosti borbe protiv korupcije i osigurati uslove za njihovu implementaciju.	tačka 4.
5.	Prilikom izrade i izvršavanja Budžeta Općine pridržavati se odredbi Zakona o budžetima u FBiH.	tačka 5.
6.	Rashode i izdatke u Budžetu Općine planirati i knjigovodstveno evidentirati na odgovarajućim bilansnim pozicijama, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.
7.	Neurošena namjenska sredstva u obračunskom periodu iskazivati na poziciji razgraničenih prihoda i prenositi u budžet naredne godine, a rashode i izdatke priznavati u periodu u kojem su stvarno i nastali, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	tačka 6.1.1.3
8.	Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u skladu s važećim propisima.	tačka 6.1.2.1
9.	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.	tačka 6.1.2.2
10.	Definisati kriterije za raspodjelu tekućih transfera i realizovati ih shodno Odluci o izvršenju Budžeta Općine na način koji bi osigurao primjenu načela transparentnosti prilikom dodjele sredstava, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	tačka 6.1.2.3
11.	Za date kapitalne transfere sa krajnjim korisnicima zaključivati ugovore kojima će se definisati prava i obaveze po osnovu izvršenih ulaganja.	tačka 6.1.2.4
12.	Potraživanja za date avanse knjižiti u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.2.1
13.	Uspostaviti pomoćne evidencije, pratiti dospelost potraživanja, te vršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja, u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	tačka 6.2.1
14.	Osigurati da se stalna sredstva Općine knjigovodstveno iskazuju na osnovu vjerodostojne dokumentacije i uspostaviti pomoćnu knjigu stalnih sredstava, u skladu sa Zakonom o računovodstvu FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.2.2

15.	Godišnji popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.2.5
16.	Plan javnih nabavki sačinjavati na način da sadrži sve potrebne podatke u vezi s predmetom, vrijednošću i vrstom postupka.	tačka 7.
17.	Procjenu vrijednosti predmeta nabavke, odabir odgovarajuće vrste postupka, provođenje e-aukcije, objavu izvještaja o postupcima nabavke u informacionom sistemu „E-nabavke“ i na internet-stranici ugovornog organa vršiti u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	tačka 7.
-

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Budžet Općine Žepče za 2020. godinu;
- Odluka o izvršavanju Budžeta Općine Žepče za 2020. godinu;
- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Statut Općine Žepče;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Žepče je jedinica lokalne samouprave u sastavu Zeničko-dobojskog kantona, uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH. Njene nadležnosti utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Zeničko-dobojskog kantona, Zakonom i Statutom Općine.

Općina obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građanki i građana, a naročito: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta; donošenje programa i planova razvoja Općine; utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; utvrđivanje i provođenje stambene politike; utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; upravljanje i raspolaganje imovinom; upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; odlučivanje o zaduženju; lokalni javni prevoz; predškolsko i osnovno obrazovanje; kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Organi Općine su Općinsko vijeće (u daljem tekstu: Vijeće) i načelnik. Vijeće je organ odlučivanja i predstavnički organ građana i ima 25 vijećnika. Načelnik je izvršni organ Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH.

Funkciju načelnika obavlja Mato Zovko, kojem je ovo šesti mandat.¹

Poslovi iz nadležnosti Općine obavljaju se u okviru osnovnih organizacionih jedinica koje čine službe za: opću upravu i društvene djelatnosti, privredu i finansije, graditeljstvo i prostorno uređenje, civilnu zaštitu i vatrogastvo. Unutrašnja organizacija utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, kojim je sistematizovano 79 radnih mjesta, a sa 31. 12. 2020. godine popunjena su 73 radna mjesta.

Sjedište Općine je u Ulici Stjepana Radića broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2020. do juna 2021. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

¹ Uvjerjenje o imenovanju na lokalnim izborima 2020. godine, broj 06-1-07-01-2103-2-58/20 od 15. 12. 2020. godine

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Općine za 2009. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom. Imajući u vidu značajan protok vremena i izmjenu zakonskih propisa na osnovu kojih su date preporuke, u finansijskoj reviziji za 2020. godinu nismo ocjenjivali postupanje po datim preporukama. Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 17 preporuka.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁵

Rukovodstvo Općine odgovorno je za izradu internih propisa o finansijskom upravljanju i kontroli i za njegovu implementaciju u svim organizacionim jedinicama u odnosu na sve programe i procese koji se izvršavaju, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti u skladu sa standardima interne kontrole. S tim u vezi, donesen je određen broj internih akata iz nadležnosti, kojim je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova Općine utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta s opisom radnih mjesta i propisanim uslovima za obavljanje poslova, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad.

Većina akata usvojena je u periodu 2005–2010. godine i nisu redovno ažurirani, u skladu sa naknadnim izmjenama propisa. Ističemo da je Pravilnik o korištenju službenih vozila za potrebe Općine iz 2009. godine, ali nije donesen interni akt o utvrđivanju normativa potrošnje goriva. Također, nije donesena odluka načelnika o visini i načinu ostvarivanja prava na naknade zaposlenih, a što je obaveza propisana članom 17. Odluke o plaćama, dodacima na plaću i naknadama plaće zaposlenih. S tim u vezi, uočili smo nedostatke u funkcionisanju kontrolnih aktivnosti, koje su sastavni dio Standarda interne kontrole.

Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor definisano je da su općine, dužne donijeti svoje računovodstvene politike, koje u cilju ispunjenja uslova za osiguranje provođenja jedinstvenih računovodstvenih procedura na teritoriji FBiH, ne smiju odstupati od zakona, drugih propisa i Računovodstvenih politika. Općina nije donijela Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama usklađen sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Općina je, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, 2017. godine imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. Pored toga, imenovan je i tim za uspostavljanje, provođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole.

Iako je imenovala koordinatora i tim za rad na uspostavljanju finansijskog upravljanja i kontrole, nisu sačinjene mape procesa kojima bi se definisali tokovi procesa, odgovorna lica i identifikovali rizici s mjerama za njihovo smanjenje, ne vrši se procjena rizika za ključne segmente poslovanja, nije uspostavljen registar rizika niti donesena strategija upravljanja rizicima. S tim u vezi, Općina nije uspostavila sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članova od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članovi od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Načelnik je u svrhu uspostave trezorskog načina poslovanja 2011. godine donio Odluku o pokretanju postupka za uspostavu trezora Općine, Pravilnik o načinu uspostavljanja i održavanja sistema jedinstvenog računa trezora i Odluku o utvrđivanju Javne ustanove Centar za socijalni rad Žepče za budžetskog korisnika. Vijeće je donijelo i Odluku o uspostavi budžetskih korisnika Općine. Iako su donesene Odluke i Pravilnik, izostale su aktivnosti na njihovom provođenju. S tim u vezi, nije sačinjen Registar budžetskih korisnika Općine, što nije u skladu s članom 3. Zakona o budžetima u FBiH i odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika Budžeta u FBiH. Ističemo da je uspostava ovog Registra jedna od prvih aktivnosti koje prethode uspostavljanju trezorskog sistema poslovanja. Prezentirani su samo zahtjevi Centra i Razvojne agencije Žepče d.o.o. Žepče⁶ za upis u Registar budžetskih korisnika iz 2020. godine, na koje nije data saglasnost ovlaštenog lica.

Prema članu 15. Zakona o trezoru u FBiH, svim transakcijama općinskih budžeta upravljaju službe za finansije putem sistema Glavne knjige trezora, koja obuhvata sve prihode i primitke, rashode i izdatke, izvršene nabavke, obaveze i izmjene aktive, pasive i promjene izvora sredstava. Glavna knjiga trezora Općine sadrži transakcije koje se odnose na Općinu i samo dio transakcija Centra, odnosno rashode koji se finansiraju iz Budžeta Općine. Ovi rashodi planiraju se i iskazuju na analitičkim kontima rashoda prema namjeni za koje su odobreni, iako se finansiranje vrši putem doznaka na transakcijski račun Centra (putem transfera).

Općina na ovaj način nije uspostavila sistem trezorskog poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, za šta je Zakonom utvrđen rok do aprila 2017. godine. Utvrdili smo da je uspostavljen Jedinstveni račun trezora, ali da ne sadrži sve transakcije budžetskih korisnika Općine. Općina nije uspostavila Registar budžetskih korisnika u skladu s odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika Budžeta u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona u skladu s Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- **uspostaviti sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;**
- **uspostaviti Registar budžetskih korisnika u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i trezorski način poslovanja u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH;**
- **donijeti i implementirati Računovodstvene politike Općine u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.**

⁶ Napominjemo da Razvojna agencija posluje i transakcije knjigovodstveno vodi po kontnom planu za privredu, čime nisu ispunjeni uslovi za njen tretman kao budžetskog korisnika u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH.

Interna revizija

Općina, shodno Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,⁷ nije obavezna uspostaviti jedinicu za internu reviziju.

Prema Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona formiralo je jedinicu za internu reviziju koja je nadležna za reviziju gradova i općina u Federaciji Bosne i Hercegovine koje ne ispunjavaju kriterije za uspostavu jedinice za internu reviziju.

Općina nije bila predmetom revizije Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona.

Prevenција korupcije

Općina nije donijela plan integriteta, niti je sačinila plan aktivnosti borbe protiv korupcije na lokalnom nivou.

Preporuka:

- **donijeti plan integriteta i plan aktivnosti borbe protiv korupcije i osigurati uslove za njihovu implementaciju.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžet Općine za 2020. godinu (u daljem tekstu: Budžet) i Odluku o izvršenju Budžeta Općine za 2020. godinu Vijeće je usvojilo 19. 12. 2019. godine u iznosu od 9.310.000 KM. Izmjene i dopune Budžeta usvojene su u septembru 2020. godine u iznosu od 9.060.000 KM.

Planirani su prihodi od poreza u iznosu od 4.675.000 KM, neporezni prihodi u iznosu od 2.145.000 KM i primljeni transferi i donacije u iznosu od 2.240.000 KM. Na rashodovnoj strani planirani su tekući rashodi (8.902.000 KM), tekuća rezerva (21.400 KM,) izdaci za nabavku stalnih sredstava (28.000 KM) i izdaci za otplate dugova (130.000 KM).

Revizijom smo utvrdili da pri izradi i izvršavanju Budžeta nisu dosljedno primijenjene određene odredbe Zakona o budžetima u FBiH:

- pri izradi Dokumenta okvirnog budžeta i Budžeta Općine nisu sačinjene instrukcije o načinu i elementima izrade Dokumenta okvirnog budžeta i instrukcije koje sadrže početna budžetska ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva budžetskih korisnika, što nije u skladu sa članovima 15. i 19. Zakona o budžetima u FBiH;
- iako nije uspostavljen Registar budžetskih korisnika, posebnim dijelom Budžeta su, između ostalog, odobrena sredstva i za JU Centar za socijalni rad, kao da se radi o budžetskom korisniku;
- Prijedlog budžeta dostavljen je Vijeću 13. 12. 2019. godine, što nije u skladu sa rokom utvrđenim članom 15. Zakona;
- nije donesen plan izdataka za kapitalne investicije sa obrazloženjem kojim bi se definisali projekti i programi realizacije i sa izvorima finansiranja, koji mora biti usklađen sa Budžetom u skladu sa članovima 22. i 23. Zakona;
- nadležna služba za finansije nije sačinjavala planove novčanih tokova koji predstavljaju projekciju priliva i odliva novčanih sredstava, niti su sačinjavani mjesečni i tromjesečni operativni planovi koji predstavljaju maksimalne iznose do kojih se mogu stvarati obaveze u datom vremenskom okviru, što nije u skladu sa članovima 53. i 63. Zakona o Budžetima u FBiH.

U pojedinim slučajevima ostvareni su veći rashodi u odnosu na one planirane Budžetom, od kojih se najznačajniji dio odnosi na utrošak namjenskih i više ostvarenih primljenih transfera. Na pojedinim pozicijama stvoreni su veći rashodi i obaveze u odnosu na planirane Budžetom (u iznosu od najmanje 75.524 KM). Napominjemo da je članom 6. Zakona o budžetima u FBiH, kao i Odlukom o izvršenju Budžeta Općine, utvrđeno da se obaveze na teret budžeta tekuće godine mogu stvarati samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13 i 74/14 (stavljen van snage donošenjem novog Pravilnika „Sl. novine FBiH“, br. 49/20)

Izveštaj o izvršenju Budžeta Općine za 2020. godinu Vijeće je usvojilo 23. 3. 2021. godine.

S obzirom na navedene propuste, konstatovali smo da prilikom izrade i izvršavanja Budžeta Općine nije postupljeno u potpunosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- ***prilikom izrade i izvršavanja Budžeta Općine pridržavati se odredbi Zakona o budžetima u FBiH.***

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku.

Ističemo da Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, kao i Račun prihoda i rashoda, sadrži i dio rashoda i izdataka JU Centar za socijalni rad, na pozicijama na kojima su odobreni, iako Centar nije budžetski korisnik i finansira se iz Budžeta Općine putem transfera (plaće i naknade u iznosu od 279.294 KM i izdaci za materijal, sitan inventar i usluge u iznosu od 168.612 KM).

Na poziciji kapitalnih i tekućih transfera iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od najmanje 1.743.173 KM, koji ne predstavljaju nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalnih sredstava ili za tekuće svrhe, što nije u skladu s članovima 38. i 39. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. S obzirom na to da prilikom planiranja Budžeta i knjigovodstvenog evidentiranja rashoda i izdataka nije dosljedno primijenjen kontni okvir propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, finansijski izvještaji ne daju tačne podatke o rashodima i izdacima Općine.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***rashode i izdatke u Budžetu Općine planirati i knjigovodstveno evidentirati na odgovarajućim bilansnim pozicijama, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 9.468.268 KM. Njihovu strukturu čine: prihodi od poreza (4.735.071 KM), neporezni prihodi (2.359.366 KM) i primljeni transferi (2.373.831 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza najvećim dijelom odnose se na prihode od indirektnih poreza u iznosu od 3.268.084 KM i prihode od poreza na dohodak u iznosu od 1.107.517 KM.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 2.359.366 KM, a odnose se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (2.145.139 KM), druge tekuće prihode (195.649 KM), prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (17.158 KM) i novčane kazne (1.420 KM).

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga odnose se najvećim dijelom na ostale budžetske naknade i takse (735.081 KM), komunalne naknade i takse (561.986 KM) i naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (529.645 KM).

U okviru ostalih budžetskih naknada i taksi najznačajniji su prihodi od naknade za dodijeljeno zemljište (509.441 KM), naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – renta (110.646 KM), naknade za osiguranje od požara (49.697 KM) i naknade po osnovu tehničkog pregleda građevina (48.469 KM).

Prihodi od naknade za dodijeljeno zemljište ostvaruju se u skladu s Odlukom o načinu i uvjetima javne prodaje nekretnina, koju za svaku prodaju donosi Vijeće, a kojom se definiše da će se javnim nadmetanjem/licitacijom vršiti prodaja neizgrađenog građevinskog zemljišta. Za učešće u postupku licitiranja učesnici su dužni uplatiti polog u iznosu od 10% od početne prodajne cijene. Javni poziv objavljuje se na internet-stranici Općine.

Prihodi od naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – renta regulisani su Odlukom Vijeća o građevinskom zemljištu od 30. 12. 2010. godine, kojom je definisano da je za dodijeljeno građevinsko zemljište na korištenje radi građenja fizička i pravna osoba dužna platiti naknadu.

Komunalne naknade i takse odnose se najvećim dijelom na općinske komunalne takse za istaknutu firmu (280.563 KM) i komunalnu naknadu za kućanstva (92.316 KM).

Prihodi od općinske komunalne takse za istaknutu firmu ostvaruju se na osnovu Odluke o visini takse za korištenje komunalnih pogodnosti pri obavljanju djelatnosti prema istaknutoj firmi ili nazivu od 22. 12. 2009. godine, koju je donijelo Vijeće.⁸ Obveznici plaćanja takse su sva pravna i fizička lica registrovana za obavljanje djelatnosti ili vlasnici firme na području općine. Kriteriji za utvrđivanje, obračun i naplatu takse su vrsta djelatnosti i lokacija. Takse se plaćaju u godišnjim iznosima i posebno su utvrđene za pravna i fizička lica u iznosu od 125 KM do 3.000 KM. Naknade se umanjuju za 5% u odnosu na zone po lokacijama. Obveznici uplate takse dužni su popunjenu prijavu takse za komunalne pogodnosti podnijeti Poreznoj upravi – ispostava Žepče do 31. 3. tekuće godine, za koju se vrši plaćanje. Razrez i naplatu takse vrši Porezna uprava FBiH.

Komunalna naknada naplaćuje se u skladu s Odlukom Vijeća. Skupština Zeničko-dobojskog kantona je 2008. godine donijela Zakon o komunalnim djelatnostima, a Vijeće je 2018. godine donijelo Odluku o iznosu komunalne naknade za stambene objekte na teritoriji općine Žepče,⁹ koja se primjenjuje od 1. 1. 2019. godine. U skladu sa Zakonom, komunalnu naknadu plaćaju kućanstva u naseljima sa uređenim građevinskim zemljištem, vlasnici stambenog, proizvodnog i poslovnog prostora, te građevinskog zemljišta, ili korisnici kada je to vlasnik ugovorom, koji je ovjerila nadležna poreska uprava, prenio na njih. Naseljima sa uređenim građevinskim zemljištem smatraju se ona opremljena najmanje pristupnom cestom, objektima za snabdijevanje električnom energijom i vodom i odvođenje otpadnih voda. Na području općine Žepče ima oko 8.500 obveznika plaćanja ove naknade u iznosu od 24 KM godišnje, osim socijalno ugroženih slučajeva koji su evidentirani u Centru.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 2.373.831 KM, a njihovu strukturu čine primljeni tekući transferi od FBiH (1.300.749 KM), primljeni tekući transferi od kantona (570.425 KM), donacije (453.007 KM) i primljeni tekući transferi od općina (49.650 KM). Ističemo da su svi transferi iskazani na poziciji tekućih transfera, iako se njihov značajan dio odnosi na primljene transfere za kapitalne namjene.

Primljeni transferi od FBiH odnose se na primljena namjenska sredstva Federalnog ministarstva finansija (za izgradnju OŠ „Žepče“) u iznosu od 577.461 KM, Federalnog ministarstva prostornog uređenja (za sanaciju šteta zbog djelovanja klizišta, sportsko igralište, izgradnju dionica asfaltnog puta i obalo-utvrde, utopljavanje sportske dvorane u OŠ „Žepče“, crkveno dvorište i izvorište Kiseljak) u iznosu od 332.386 KM, Vlade FBiH (za dvije rate kredita prema Kraljevini Španiji) u iznosu od 130.000 KM, Federalnog fonda za zaštitu okoliša (za kupovinu kamiona i kontejnera za JP „Komunalno“ d.o.o. Žepče) u iznosu od 120.902 KM, Federalnog ministarstva poljoprivrede (za sjetvu) u iznosu od 90.000 KM i Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica (za izgradnju OŠ „Žepče“) u iznosu od 50.000 KM.

⁸ Na osnovu člana 13. stav 1. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH („Sl. novine FBiH“, br. 22/06)

⁹ „Sl. glasnik Općine Žepče“ br. 09/18

S obzirom na to da je primljenim transferima utvrđena namjena ugovorima ili na drugi način, njihov neutrošeni dio se razgraničava i prenosi u budžet naredne godine, u skladu s članom 48. Zakona o budžetima u FBiH.

Revizijom smo utvrdili da je od ukupno priznatog prihoda po osnovu primljenih transfera za posebne namjene, koji su iskazani u iznosu od 1.300.749 KM, utrošeno 685.704 KM. Naime, sredstva koja je doznačilo Federalno ministarstvo finansija i Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica za izgradnju OŠ „Žepče“ priznata su kao prihod u cjelokupnoj vrijednosti zaključenih ugovora sa dobavljačima (625.027 KM). Na poziciji rashoda i izdataka također je iskazana cjelokupna vrijednost ugovora, iako su po ovom osnovu nastali rashodi i izdaci u iznosu od 9.982 KM (ispostavljena jedna faktura). **Konstatujemo da su namjenski primljeni transferi u iznosu od 615.045 KM priznati kao prihod, iako nisu utrošeni (trebali su biti iskazani na kontu razgraničenja i preneseni u narednu fiskalnu godinu), a u istom iznosu priznati su rashodi koji nisu nastali, što nije u skladu s članovima 48. i 76. Zakona o budžetima u FBiH.**

Shodno navedenom, za ukupno nerealizovana namjenska sredstva iz 2020. godine precijenjeni su prihodi i rashodi izvještajnog razdoblja, a razgraničeni prihodi potcijenjeni za 615.045 KM (tačka 6.1.2.4 Izvještaja).

Preporuka:

- **neutrošena namjenska sredstva u obračunskom periodu iskazivati na poziciji razgraničenih prihoda i prenositi u budžet naredne godine, a rashode i izdatke priznavati u periodu u kojem su stvarno i nastali, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

Primljeni transferi od kantona odnose se na primljena sredstva: Kantonalnog ministarstva prostornog uređenja, prometa i komunikacija (za ekologiju u iznosu od 122.853 KM, sredstva vodnih naknada u iznosu od 190.086 KM i prihode od koncesija u iznosu od 3.191 KM), Kantonalnog ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (za kanalizaciju, puteve u mjesnim zajednicama i izvorište Kiseljak u iznosu od 84.260 KM i za sjetvu u iznosu od 40.000 KM), Kantonalnog ministarstva obrazovanja (za sportsku dvoranu OŠ „Abdulvehab Ilhamija“ u iznosu od 100.000 KM) i Kantonalnog ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice (za puteve u mjesnim zajednicama u iznosu od 30.035 KM).

Primljeni tekući transferi od općina u iznosu od 49.650 KM odnose se na namjenske uplate stanovnika mjesnih zajednica Općine za sufinansiranje infrastrukturnih projekata.

Iskazane donacije odnose se na sredstva Vlade Republike Hrvatske za izgradnju OŠ „Žepče“ u iznosu od 153.489 KM, na povrat sredstava Razvojne agencije Žepče d.o.o. za pretfinansiranje za EU projekte u iznosu od 150.000 KM, sredstva MEG projekta za izgradnju mosta preko rijeke Krajnjače u iznosu od 113.518 KM i na sredstva Instituta za razvoj mladih KULT za samozapošljavanje mladih u iznosu od 36.000 KM.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 9.289.305 KM. Njihovu strukturu čine: kapitalni transferi (3.587.935 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (2.010.770 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (1.988.924 KM), izdaci za materijal i usluge (1.335.703 KM), doprinosi poslodavca (176.705 KM), izdaci za otplate dugova (125.581 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (61.166 KM) i izdaci za kamate (2.522 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 2.010.770 KM, od čega se na JU Centar za socijalni rad odnosi 279.294 KM (izdaci za bruto plaće i naknade plaća 233.703 KM i naknade troškova zaposlenih 45.591 KM).

Obračun plaća i naknada zaposlenih regulisan je Odlukom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama plaće zaposlenih Jedinственог опćинског органа управе из 2017. године,¹⁰ која је донесена у складу са Законом о плаћама и накнадима у органима власти FBiH (у даљем тексту: Закон). Увидом у документацију утврдили смо да се обрачун и исплата накнада врши у висини прописаној Законом, његовим проведбеним прописима и Колективним уговором за службенике органа управе и судске власти у FBiH.¹¹ Оdlukom о dodacima на плаћу uposlenika¹² definisano је да право на dodatke imaju zaposleni на radnom mjestu inspektora, matičara и vatrogasaca. Koeficijenti за обрачун плаћа usaglašeni су са Законом. Pravilnici о плаћама и dodacima на плаћу, као и ostvarivanju naknada и drugih materijalnih prava која nemaju karakter plaće су из 2005. године, и nisu ažurirani с прописима који се primjenjuju за обрачун плаћа и naknada zaposlenima.

Osnovna plaća utvrđuje се množenjem koeficijenta за плаћу који је propisan Odlukom и osnovicom, utvrđenom Sporazumom о utvrđivanju visine osnovice за обрачун neto plaće (zaključen između načelnika и osnovne organizacije sindikata Općine) и за 2020. godinu iznosi 310 KM. Sporazumom је definisana и visina naknade за ishranu tokom rada (topli obrok) у износу од 1% од просјечне plaće у FBiH за svaki radni dan и naknade за korištenje godišnjeg odmora у висини од 50% просјечне neto plaće isplaćene у FBiH, prema zvanično objavljenim podacima.

Najviša plaća isplaćena је у neto износу од 3.336 KM, а najniža у neto износу од 596 KM. Просјечна neto plaća iznosila је 1.149 KM.

Ocjenjivanje државних службеника и namještenika nije vršeno, iako је то predviđeno Законом о државној служби у FBiH, Законом о namještenicima у органима државне службе у FBiH и Правилником о ocjenjivanju rada државних службеника у tijelima државне службе у FBiH.

Naknade troškova zaposlenih iskazane у износу од 275.466 KM, од чега су naknade за topli obrok 156.612 KM, naknade за prevoz 43.519 KM, regres за godišnji odmor 35.512 KM, otpremnine zbog odlaska у пензију 26.790 KM и помоћ у случају смрти и теже болести 8.833 KM.

Isplata **naknada за topli obrok** и regres vršena је у складу са Sporazumom zaključenim između načelnika и sindikata за 2020. godinu. **Otpremnine** су isplaćene на основу rješenja načelnika о odobravanju novčane naknade за odlazak у пензију у висини од pet просјечних plaća zaposlenika у prethodnih pet mjeseci, а у складу са Законом о плаћама и накнадима у органима власти у FBiH и колективним уговором. У odabranom uzorku nismo utvrdili nepravilnosti prilikom obračuna и isplate ovih naknada.

Izdaci за **naknade за prevoz** iskazani су у износу од 43.519 KM. За ostvarivanje ovog prava nisu donesena rješenja, а isplate zaposlenicima vršene су kroz blagajnu, у висини mjesečne karte на основу potvrda/uvjerenja ovlaštenih prevoznika на određenoј lokaciji.

Preporuka:

- **ocjenjivanje државних службеника и namještenika vršiti у складу с важећим прописима.**

6.1.2.2 Izdaci за materijal, sitan inventar и usluge

Izdaci за materijal, sitan inventar и usluge за Općinu iskazani су у износу од 1.299.855 KM. Структуру izdataka čine: izdaci за tekuće održavanje (532.177 KM), ugovorene и druge posebne usluge (316.199 KM), izdaci за energiju (195.781 KM), izdaci за komunikaciju и komunalne usluge (141.408 KM), nabavka materijala и sitnog inventara (60.018 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga и platnog prometa (27.013 KM), usluge prijevoza и goriva (25.194 KM) и putni troškovi (2.065 KM).

У оквиру **izdataka за tekuće održavanje** najznačajniji iznos odnosi се на izdatke за: tekuće održavanje cesta (održavanje и sanacija makadamskih и nekategorisanih cesta на području općine) у износу од 378.861 KM; zimsko održavanje cesta од 103.536 KM и održavanje javne rasvjete у износу од 17.482 KM.

¹⁰ Broj 01-02-11/17 од 26. 1. 2017. године

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 6/20

¹² Broj 01-02-84/17 од 23. 5. 2017. године

Prema prezentiranoj dokumentaciji, za tekuće i zimsko održavanje cesta provedeni su konkurentski postupci za dostavu zahtjeva i direktni postupci javne nabavke, nakon kojih su zaključeni ugovori sa dobavljačima po pojedinačnim reonima (odnosno po području mjesnih zajednica). Za tekuće održavanje zaključeni su ugovori sa četiri dobavljača ukupne vrijednosti 249.966 KM, a za zimsko održavanje sa deset dobavljača ukupne vrijednosti od 133.831 KM (tačka 7. Izvještaja).

Održavanje i sanacija makadamskih i nekategorisanih cesta na području općine vršena je na osnovu zaključenih ugovora, po pojedinačnim predmjerima radova. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su na osnovu zaključenog ugovora s dobavljačem „Čoruša“ d.o.o. Žepče realizovani radovi iznad ugovorene vrijednosti, što smo detaljnije opisali u tačkama 6.1.2.3, 6.1.2.4 i 7. Izvještaja.

Radovi na zimskom održavanju realizovani su na osnovu ugovora i Plana zimskog održavanja za period 2019/2020. godine, a plaćanje je vršeno u tranšama, s tim da se na kraju zimske sezone izvršio konačan obračun u skladu s brojem zimskih dana. Uvidom u izabrani uzorak utvrdili smo da je realizacija ugovora vršena prema odredbama zaključenih ugovora.

U okviru **ugovorenih i drugih posebnih usluga** (316.199 KM) značajan dio izdataka odnosi se na naknade skupštinskim zastupnicima (80.625 KM), na rad u komisijama (66.934 KM), ostale izdatke djelatnosti i privremenih i povremenih poslova (31.759 KM) i usluge javnog informisanja (31.083 KM).

Naknade vijećnicima vrše se na osnovu Odluke o naknadama vijećnicima Općinskog vijeća Žepče iz 2017. godine.¹³ Odlukom je utvrđeno pravo na naknadu za rad u Vijeću (paušal) za vijećnike u iznosu od 250 KM, a zamjeniku predsjedavajućeg u iznosu od 300 KM. Pored toga, vijećnicima za prisustvo na sjednici pripada naknada od 100 KM. Članovima radnih tijela (komisija) pripada naknada u visini od 30 KM, a stručnim osobama koje su pozvane na sjednicu radi davanja stručnog mišljenja o pojedinim pitanjima naknada od 50 KM po sjednici. Naknade se isplaćuju na žiroračune vijećnika na osnovu ovjerene liste o prisustvu na sjednici. U 2020. godini održano je ukupno osam sjednica Vijeća, a naknade su se obračunavale i isplaćivale u skladu s Odlukom.

Naknade za rad članovima komisija iskazane su u neto iznosu od 66.934 KM, a odnose se na isplate naknada zaposlenima i vanjskim saradnicima koji su angažovani u komisijama. Dio komisija finansira se od uplata naknada pravnih i fizičkih lica, koje su regulisane posebnim propisima. U okviru komisija najveći dio se odnosi na naknade za rad komisije za tehnički pregled (19.570 KM), članovima Općinske izborne komisije (11.600 KM), na komisiju za procjenu prometne vrijednosti nekretnina (10.320 KM), naknade za vanredna vjenčanja (7.500 KM) i polaganje stručnih ispita nastavnika i stručnih saradnika (3.360 KM).

U odabranom uzorku utvrdili smo da obračun naknada zaposlenicima po osnovu angažmana u komisijama nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti (iznos od najmanje 16.670 KM), kako je popisano članom 10. Zakona o porezu na dohodak¹⁴ i članovima 8, 11. i 12. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak,¹⁵ s obzirom na to da nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi. Napominjemo da je navedenim članovima Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak propisano da naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti. Shodno tome, obaveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i pune doprinose, u skladu sa odredbama člana 27. Zakona o porezu na dohodak i članova 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama člana 10. i 11. Zakona o doprinosima¹⁶ i odredbama članova od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.¹⁷

Preporuka:

- ***poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.***

¹³ Broj 01-02-10/17 od 26. 1. 2017. godine

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16, 38/17, 3/18, 30/18

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

U okviru ostalih izdataka djelatnosti i privremenih i povremenih poslova (31.759 KM) iznos od 26.845 KM odnosi se na angažovanje vanjskih saradnika po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima (poslovi anketiranja građana, podjela rješenja, vađenje korova, sanacija ograde na školi, postavljanje znakova), a iznos od 4.914 KM odnosi se na isplatu po ugovorima o djelu. Utvrdili smo da se prije isplate nije u svim slučajevima utvrdila količina i kvalitet izvršenog posla u skladu sa zaključenim ugovorima, odnosno nadležna osoba nije potvrdila da je ugovoreni posao i izvršen.

Izdaci za usluge javnog informisanja i odnosa s javnošću iskazani su u iznosu od 31.083 KM. U okviru ovih izdataka na osnovu odluka načelnika¹⁸ odobreno je ukupno 25.000 KM za podršku radu RTV Herceg-Bosne d.o.o. Mostar za 2020. godinu. Odluke su donesene na osnovu Odluke Vijeća o preuzimanju osnivačkih i vlasničkih prava i obaveza nad društvom RTV Herceg-Bosne d.o.o. Mostar.¹⁹ Sredstva su odobrena na osnovu zahtjeva korisnika, a nije nam prezentirano na osnovu čega je utvrđena visina odobrenih novčanih sredstva. S korisnikom sredstava nije zaključen ugovor kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze i definisala obaveza izvještavanja i nadzora nad utroškom ovih sredstava. Budući da su sredstva odobrena za pomoć u radu (kao nepovratno davanje za tekuće svrhe, odnosno tekući transfer) navedeni izdatak nije evidentiran na propisanoj poziciji, u skladu sa Analitičkim kontnim planom za budžetske korisnike koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Izdaci za energiju (195.781 KM) odnose se na troškove električne energije za javnu rasvjetu u iznosu od 144.033 KM i za Općinu u iznosu od 16.348 KM, a iskazani su na osnovu računa JP „Elektroprivreda HZHB“ d.d. Mostar.

U okviru izdataka za **komunalne usluge** iznos od 77.000 KM odnosi se na usluge održavanja čistoće. Naime, JP „Komunalno“ d.o.o. Žepče ispostavlja Općini mjesečne fakture po Ugovoru o čišćenju ulica i javnih površina i održavanju zelenih površina koji je s Općinom zaključen 2011. godine na neodređeno vrijeme. Ovim Ugovorom definisana je mjesečna cijena od 7.700 KM, kao i da će JP „Komunalno“ d.o.o. Žepče vršiti usluge čišćenja ulica i javnih površina, nabavku, sadnju i održavanje cvijeća i održavanje zelenih površina, šetnice, utovar i odvoz na deponiju prikupljanog smeća i otpada na ulicama i javnim i zelenim površinama, tokom cijele godine (usluge čišćenja ulica i javnih površina svakodnevno, osim nedelje i praznika, a košenje trave i obrezivanje grana po potrebi u određenim periodima).

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u iznosu od 1.988.924 KM odnose se na transfere neprofitnim organizacijama (594.891 KM), transfere drugim nivoima vlasti (485.175 KM), transfere pojedincima (452.425 KM), subvencije privatnim preduzećima (253.596 KM), druge tekuće rashode (128.189 KM) i subvencije javnim preduzećima (74.648 KM).

Tekući transferi neprofitnim organizacijama odnose se na transfere ustanovama za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u iznosu od 250.144 KM. Ustanove kojima su doznačena sredstva su: JU Dječiji vrtić „Don Bosco“ (68.640 KM), SMŠ „Žepče“ (63.635 KM), OŠ „Žepče“ (25.357 KM), JU Dječiji vrtić „Mumi“ (23.880 KM), OŠ „Ozimica“ (20.862 KM), Salezijanski centar (14.300 KM), Glazbena škola Žepče (9.789 KM), OŠ „Željezno polje“ (8.324 KM), KŠC „Žepče“ (1.300 KM) i OŠ „Begov Han“ (585 KM). Doznačavanje budžetskih sredstava ovim ustanovama vršeno je u mjesečnim tranšama za finansiranje plaća, naknada i materijalnih troškova. Ostale organizacije kojima je doznačen značajniji iznos sredstava su: Razvojna agencija Žepče d.o.o. (154.618 KM), transfer za političke partije (80.000 KM) i ratna udruženja (24.742 KM).

Odlukom o izvršenju Budžeta za 2020. godinu propisano je da se izdvajanja iz Budžeta za 2020. godinu za ove transfere mogu realizovati prema programu i kriterijima koje donosi načelnik.

¹⁸ Odlukom broj 01/1-11-415/20 od 19. 5. 2020. godine odobreno je 10.000 KM, a odlukom broj 01/1-11-415-1/20 do 19. 9. 2020. godine 15.000 KM na ime potpore RTV Herceg-Bosna d.o.o. Mostar.

¹⁹ „Sl. glasnik Općine Žepče“, br. 7/19

Programi i kriteriji za finansiranje nisu doneseni, te nije postupljeno u skladu s članom 18. Odluke o izvršenju Budžeta. Ustanove predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja su u zbirnom iznosu utvrđene Budžetom za 2020. godinu, ali nam nisu prezentirani kriteriji na osnovu kojih je utvrđena visina planiranih sredstava za finansiranje. Shodno tome, ne možemo potvrditi ovakav način planiranja i odobravanja sredstava.

Transferi drugim nivoima vlasti odnose se najvećim dijelom na transfere JU Dom kulture Žepče (99.000 KM), sufinansiranje JU Centar za djecu i odrasle s posebnim potrebama (34.700 KM), JU Dom zdravlja Žepče za dva ugovora o sufinansiranju plaće zaposlenih (22.803 KM) i JU Biblioteka Žepče (12.000 KM).

Također, sa ove pozicije realizovan je i transfer za sport po „Javnom pozivu organizacijama civilnog društva, nevladinim organizacijama i sportskim klubovima“ u iznosu od 71.740 KM.

Transfer za zaštitu životne okoline, koji je budžetom planiran u iznosu od 105.000 KM, realizovan je u iznosu od 126.721 KM, a odnosi se najvećim dijelom na troškove po ugovorima o izvođenju radova ljetnog održavanja i sanacije asfaltnih putova i gradskih ulica na području općine (97.981 KM) i ugovoru o čišćenju gradskih ulica (22.491 KM).

S obzirom na to da ovi rashodi nemaju karakter transfera (nepovratno davanje za određene svrhe), nego se radi o rashodima i izdacima za održavanje, za koje Općina provodi postupke javnih nabavki i zaključuje ugovore na osnovu kojih se ispostavljaju fakture za izvršene usluge, konstatujemo da **ovi rashodi i izdaci nisu planirani i iskazani na odgovarajućim pozicijama, koje su propisane Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 452.425 KM. Javnim pozivom za stambeno zbrinjavanje mladih bračnih parova za 2020. godinu realizovano je 148.701 KM. U okviru transfera za nepredviđene izdatke od prirodne nesreće evidentirani su izdaci po ugovoru o izvođenju radova ljetnog održavanja i sanacije asfaltnih putova i gradskih ulica na području općine Žepče u iznosu od 30.034 KM, koji nisu iskazani u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike. Također, odlukama načelnika u iznosu od najmanje 90.000 KM dodijeljena su sredstva korisnicima za različite namjene. **Navedeno nije u skladu s članom 18. Odluke o izvršenju Budžeta Općine, kojom se definiše da će se sredstva koristiti prema programima i kriterijima koje donosi načelnik. Također, dodjelom sredstava na ovaj način nije osigurana transparentnost, što nije u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.**

Preporuka:

- **definisati kriterije za raspodjelu tekućih transfera i realizovati ih shodno Odluci o izvršenju Budžeta Općine na način koji bi osigurao primjenu načela transparentnosti prilikom dodjele sredstava, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.**

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 3.587.935 KM. Najznačajniji iznos odnosi se na izdatke za projekat OŠ „Žepče“ – izgradnja nove zgrade (sufinansiranje investicijskih projekata) u iznosu od 894.085 KM i za sufinansiranje komunalne infrastrukture i opreme u iznosu od 195.511 KM. U okviru kapitalnih transfera iskazan je iznos od najmanje 1.020.165 KM, koji se odnosi na izvođenje radova ljetnog održavanja i sanacije asfaltnih putova i gradskih ulica na području općine.

Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor utvrđeno je da se pod kapitalnim transferima podrazumijevaju sva izvršena nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne (dugotrajne, stalne) imovine i kapitalnih ulaganja koja predstavljaju stalno sredstvo nekog drugog pravnog lica.

Na poziciji kapitalnih transfera iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od najmanje 1.645.192 KM, koji ne predstavljaju nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine, radi čega nije bilo osnova, niti su se ispunili uslovi da se evidentiraju na ovu poziciju. Zbog navedenog, klasifikacija ovih rashoda i izdataka prilikom planiranja i iskazivanja nije izvršena uz dosljednu primjenu važećeg kontnog plana za budžetske korisnike, te nije postupljeno u skladu s članom 39. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Budući da Općina nije, u skladu sa Zakonom o cestama u FBiH, knjigovodstveno evidentirala ceste kojima upravlja, kapitalna ulaganja u ceste (izgradnja i rekonstrukcija) evidentirala je kao trošak na poziciji kapitalnih transfera, kako su i planirani, a ne kao povećanje stalnih sredstava u tekućoj godini. Ne možemo potvrditi da su ispunjeni uslovi za ovakav način knjigovodstvenog evidentiranja, niti da se radi o nepovratnim davanjima za nabavku kapitalne imovine. Također, Općina je ulaganja u izgradnju OŠ „Žepče“ evidentirala na poziciji kapitalnih transfera. Nije prezentirana dokumentacija da je Općina sa školom zaključila ugovor kojim bi se definisao osnov ulaganja, kao i obaveza i način odgovarajućeg knjigovodstvenog evidentiranja na poziciji stalnih sredstava. Općina je za izgradnju OŠ „Žepče“ dobila namjenska sredstva u iznosu od 650.000 KM i zaključila ugovore sa izvođačima radova za izgradnju škole u vrijednosti od 577.460 KM i 47.567 KM. Dobavljačima su za izvođenje radova, u skladu s ugovorom, plaćeni avansi u iznosu od 180.521 KM, koji su knjigovodstveno evidentirani kao kapitalni transfer i obaveza prema dobavljačima, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Naime, na kapitalnim transferima iskazan je ukupni ugovoreni iznos, a radovi su izvedeni i namjenski je utrošen iznos od samo 9.982 KM. Općina je na ovaj način precijenila kapitalne transfere perioda za ukupno 615.045 KM. Po ovom osnovu precijenjeni su i prihodi perioda (tačka 6.1.1.3 Izvještaja).

Preporuka:

- za date kapitalne transfere sa krajnjim korisnicima zaključivati ugovore kojima će se definisati prava i obaveze po osnovu izvršenih ulaganja.

6.1.3 Finansijski rezultat

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta Općine, iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Ostvareno u 2019. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	9.060.000	9.468.268	8.859.963	104,50
I.1.	Prihodi od poreza	4.675.000	4.735.071	5.522.211	101,28
I.2.	Neporezni prihodi	2.145.000	2.359.366	2.204.035	109,99
I.3.	Primljeni transferi	2.240.000	2.373.831	1.133.717	105,97
II	RASHODI	8.902.000	9.102.558	8.788.203	103,6
II.1.	Tekući rashodi	3.622.000	3.523.178	3.562.187	97,27
II.2.	Tekući transferi	1.803.900	1.988.924	1.953.347	110,25
II.3.	Kapitalni transferi	3.452.000	3.587.935	3.144.582	103,93
II.4.	Izdaci za kamate	2.700	2.522	2.505	93,39
II.5.	Tekuća budžetska rezerva	21.400			
III	TEKUĆI SUFICIT I – II	158.000	365.710	71.760	231,5
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)	28.000	61.166	57.737	218,5
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	28.000	61.166	57.737	218,5
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	130.000	304.544	14.023	234,26
VI	NETO POVEĆANJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 -VII 2)	-130.000	-125.581	0	96,6
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	130.000	125.581	0	96,6
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	178.963	14.023	

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 365.710 KM, jer su prihodi ostvareni u iznosu od 9.468.268 KM, a rashodi u iznosu od 9.102.558 KM. Za 2020. godinu iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 178.963 KM. Na 31. 12. 2020. godine neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iskazan je u iznosu od 175.931 KM.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina u blagajni i na transakcijskom računu iskazana je u iznosu od 1.814.271 KM (transakcijski računi 1.811.901 KM i blagajna 2.370 KM). Stanje transakcijskih računa u iznosu od 1.642.041 KM odnosi se na tri računa kod UniCredit Banke d.d.²⁰, račun kod Raiffeisen banke²¹, po jedan račun kod ASA banke i Intesa San Paolo banke²² i stanje na dva devizna računa kod UniCredit banke d.d. u iznosu od 155.676 KM.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.143.605 KM, a najvećim dijelom odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 273.106 KM, naknadu za korištenje građevinskog zemljišta²³ u iznosu od 270.602 KM, rentu i uređenje građevinskog zemljišta u iznosu od 175.745 KM, naknadu za vatrogastvo u iznosu od 126.013 KM, komunalnu naknadu za kućanstva u iznosu od 78.955 KM, kupovinu općinskog zemljišta u iznosu od 55.167 KM i zakup zemljišta i garaže u iznosu od 29.671 KM.

Iskazani iznos od 270.602 KM odnosi se na potraživanja po osnovu naknade za korištenje građevinskog zemljišta za period do 2018. godine. Također, na osnovu prezentiranih podataka konstatovali smo da se potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od najmanje 124.809 KM i za vatrogasnu naknadu u iznosu od najmanje 42.390 KM odnose na potraživanja starija od godinu dana.

Općina ne vodi pomoćnu knjigu potraživanja, što nije u skladu sa članom 60. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Također, nije prezentirana dokumentacija da se na odgovarajući način prati ročna struktura potraživanja i da se nakon isteka roka od šest mjeseci vrši odgovarajuće knjigovodstveno evidentiranje na sumnjivim i spornim potraživanjima u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Na ostalim potraživanjima iskazan je iznos od 105.022 KM, a odnosi se na Sporazumni ugovor o udruživanju i načinu realizacije sredstava za izgradnju objekata i infrastrukture u Općini Žepče za Projekat uređenja Glazbene škole Žepče koji je zaključen 26. 1. 2011. godine sa „NB fondacijom“ (u daljem tekstu: Fondacija). Sredstva za realizaciju projekta po Sporazumu iznose 200.000 KM (100.000 KM Općina, 100.000 KM Fondacija), s tim da je Općina uplatila na račun Fondacije iznos finansiranja. Plaćanje po Sporazumu je izvršeno, ali se projekat nikada nije realizovao. Po ovom osnovu pokrenut je sudski spor za povrat sredstava. Općinski sud u Žepču je u vezi s tim potraživanjem 24. 7. 2018. godine donio Presudu u kojoj se optuženi predstavnik Fondacije proglašava krivim i traži se da vrati uplaćena sredstva. Općina do kraja obavljanja revizije nije naplatila ovo potraživanje.

Za izgradnju OŠ „Žepče“ Općina je na osnovu zaključenih ugovora o izvođenju radova isplatila avanse u ukupnom iznosu od 180.521 KM, koji su knjigovodstveno iskazani na kapitalnim transferima i obavezama prema dobavljačima, a ne kao potraživanja za date avanse, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 6.1.1.3 i 6.1.2.4 Izvještaja). Na ovaj način potraživanja su potcijenjena najmanje za 180.521 KM. Utvrdili smo da Općina ne prati dospelost potraživanja na način kako je to propisano Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. S tim u vezi, prenos na sumnjiva i sporna potraživanja ne vrši se nakon isteka roka od šest mjeseci.

Preporuke:

- **potraživanja za date avanse knjižiti u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;**
- **uspostaviti pomoćne evidencije, pratiti dospelost potraživanja, te vršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja, u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.**

²⁰ Za plaćanje obaveza, MEG projekte i prikupljanje naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća

²¹ Za plaćanje računa za škole

²² Za plaćanje računa

²³ Naknada proglašena neustavnom Presudom Ustavnog suda FBiH broj: U-64/17 od 23. 10. 2018. godine

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Općine na 31. 12. 2020. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 263.082 KM (nabavne vrijednosti: 885.731 KM, ispravke vrijednosti: 622.649 KM). Strukturu stalnih sredstava čine: oprema (563.677 KM), građevine (322.054 KM) i sredstva u pripremi (26.500 KM).

Općina nije uspostavila odgovarajuću pomoćnu knjigu stalnih sredstva koja bi obuhvatila sva sredstva kojim Općina raspolaže, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Općina u svojim poslovnim knjigama ne vodi stalna sredstva koja se prvenstveno odnosi na: ceste, zemljište, vanjska osvjjetljenja, trotoare i ograde, a koja su joj u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH data u nadležnost na upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti.

Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine²⁴ u članu 13. definisano je da upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu lokalnih cesta vrše nadležni općinski organi. Zakonom je također²⁵ propisano da općinski organi vode evidenciju (bazu podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je 2014. godine objavljen popis cesta na području općine²⁶ ukupne dužine od 105 km. Izuzev ovog podatka Općina ne raspolaže podacima vezanim za ceste na njenom području.

S obzirom na to da ceste nisu knjigovodstveno evidentirane, Općina je troškove vezane za održavanje i rekonstrukciju lokalnih cesta knjigovodstveno iskazivala na tekućim i kapitalnim transferima, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor (tačka 6.1.2.3 i 6.1.2.4 Izvještaja). Strategiju razvoja lokalnih cesta i ulica, u skladu sa Zakonom,²⁷ donosi Vijeće, a njom se određuju ciljevi i osnovni zadaci pri razvoju i održavanju javnih cesta na period od deset godina. Strategija razvoja lokalnih cesta i ulica za Općinu nije usvojena. Također, nije usvojen ni Godišnji plan i program održavanja i zaštite, kao ni program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta do kraja tekuće godine za narednu godinu, koji donosi načelnik.²⁸

Služba za privredu i finansije je 9. 12. 2020. godine sačinila pisanu informaciju o radu komisije za procjenu tržišne vrijednosti nekretnina u vlasništvu Općine. U informaciji se navodi da je komisija u 2014. godini izvršila procjenu vrijednosti nekretnina u vlasništvu Općine, te da u ove nekretnine spadaju livade, polja, šume i ostalo zemljište i pristupni putevi (dio). U ovaj spisak ne ulazi popis lokalnih puteva na području općine. Komisija je sačinila ukupno 25 zapisnika o procjeni imovine, koja je procijenjena na 26.334.741 KM. Komisija nije vršila procjenu i popis ostalih vrsta stalnih sredstava.

Općina može povjeriti komunalnu djelatnost drugim subjektima, u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona. Odlukom o prenosu na upravljanje i vlasništvo nad infrastrukturnim objektima JP „Komunalnom“ Žepče iz 2019. godine, Općina je izvršila prenos novoizgrađenih objekata²⁹ uz pripadajuću projektnu i ostalu dokumentaciju. Međutim, s obzirom na to da se radi samo o dijelu imovine ove vrste, kao i da nam nije prezentirana dokumentacija kojom bi se definisao način knjigovodstvenog evidentiranja kapitalnih ulaganja u imovinu Općine, nisu poduzete potrebne aktivnosti na pravilnom iskazivanju imovine, što nije u skladu sa članom 3. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 12/10, 16/10 i 66/13

²⁵ Općine obavljaju i sljedeće poslove u vezi s lokalnim cestama: poslove održavanja i zaštite cesta; pripremaju dugoročne i srednjoročne planove razvoja cesta i izvještaje; pripremaju srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta kao i izvještaje o realizaciji tih planova i programa; pripremaju plan obnove; obavljaju investicijske poslove za održavanje i obnovu, rekonstrukciju i izgradnju; obavljaju investicijske poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije; pripremaju i realiziraju program mjera i aktivnosti na unapređenju sigurnosti saobraćaja; obavljaju poslove zaštite cesta; predlažu finansijske planove i finansijske izvještaje o realizaciji tih planova i programa i osiguravaju sredstava za potrebe cesta; prikupljaju podatke i obavještavaju javnost o stanju cesta i načinu odvijanja saobraćaja; poduzimaju potrebne mjere za očuvanje i zaštitu okoliša.

²⁶ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 9/14

²⁷ Član 22. Zakona o cestama FBiH

²⁸ Član 25. Zakona o cestama FBiH

²⁹ Gradska kotlovnica za centralno grijanje, vodovod dijela naselja Vinište i naselja Opšenik, fekalna kanalizacija mjesnih zajednica Radovlje Ciglane i Novo naselje, desni obalni kolektor sa priključkom na postojeći lijevo obalni kolektor duž obale rijeke Bosne (obuhvat Preko i Orahovica).

Općina u svojim poslovnim knjigama ne vodi sva stalna sredstva (ceste, zemljište, objekte vodovoda i kanalizacije, vanjska osvjtljenja, trotoare i ograde), koja su joj, u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH, data u nadležnost. Također, s obzirom na to da je izvršila značajna ulaganja u javna dobra (lokalne puteve, objekte vodosnabdijevanja, uličnu rasvjetu), smatramo da je ta ulaganja trebalo knjigovodstveno evidentirati kao povećanje vrijednosti stalnih sredstava, a ne kao trošak tekuće godine na tekućim izdacima. Ovo navodimo jer je Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH u nadležnost jedinicama lokalne samouprave dato, između ostalog, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture, u koje spadaju i lokalni putevi, vodosnabdijevanje i ulična rasvjeta.

Preporuka:

- *osigurati da se stalna sredstva Općine knjigovodstveno iskazuju na osnovu vjerodostojne dokumentacije i uspostaviti pomoćnu knjigu stalnih sredstava, u skladu sa Zakonom o računovodstvu FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.957.930 KM, a čine ih kratkoročna razgraničenja (1.653.562 KM), kratkoročne tekuće obaveze (1.049.833 KM), obaveze prema zaposlenim (236.399 KM) i finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama (18.136 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 1.026.048 KM.

U okviru kratkoročnih razgraničenja iskazani su razgraničeni prihodi za namjenska sredstva u iznosu od 505.852 KM. Revizijom smo utvrdili da dio neutrošenih namjenskih prihoda nije evidentiran na ovoj poziciji (tačka 6.1.1.3 Izvještaja).

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze, iskazane u iznosu od 2.537.754 KM, odnose se na Ugovor o kreditu za finansiranje rekonstrukcije kanalizacionog sistema Općine.

Ministarstvo za finansije i trezor institucija BiH i Kreditni institut Španskog kraljevstva su 16. 11. 2001. godine potpisale Sporazum o sredstvima zajma u iznosu od 1.380.488 EUR. Namjena sredstava je izgradnja sistema za snabdijevanje vode u Žepču.

Na osnovu Sporazuma, FBiH i Općina (kao krajnji korisnik) su 3. 4. 2003. godine zaključile supsidijarni sporazum o kreditu za Projekat za finansiranje rekonstrukcije kanalizacionog sistema Općine. Sporazumom se definiše da će FBiH staviti na raspolaganje krajnjem korisniku cjelokupan iznos kredita (1.380.488 EUR) u svrhu finansiranja rekonstrukcije kanalizacionog sistema Općine. Općina vrši otplatu kredita polugodišnje, počev od 11. 1. 2018. godine, u skladu sa otplatnim planom.

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Redovni godišnji popis stalnih sredstava, sitnog inventara, obaveza i potraživanja i novčanih sredstava u blagajni pokrenut je Odlukom načelnika od 21. 12. 2020. godine. Istom Odlukom imenovana je i komisija za popis. Konstatovali smo da je za predsjednika popisne komisije imenovana zaposlenica Službe za privredu i finansije, što nije u skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH³⁰ i članom 68. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, koji nalažu da članovi popisnih komisija ne mogu biti lica koja su materijalno ili finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju, kao ni njihovi neposredni rukovodioci.

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 15/21

Općina za 2020. godinu nije slala izvode otvorenih stavki za usaglašavanje potraživanja, što nije u skladu sa članom 23. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojim je definisano da su pravna lica dužna, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglasiti međusobna potraživanja i obaveze (konfirmacija salda).

U izvještaju o popisu konstatovana su samo zbirna stanja stalnih sredstava, potraživanja i obaveza, bez odgovarajuće analitike i pratećih popisnih lista kojima bi se potvrdilo stvarno stanje. Također, nije izvršen stvarni popis sve imovine kojom Općina upravlja i koja joj je data na upravljanje, u skladu sa zakonskim propisima, a odnosi se prvenstveno na ceste, rasvjetu i infrastrukturne objekte. Općina koristi i tuđa sredstva za koja nije izvršila popis u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, po kojem je dužna ta sredstva popisati posebno za svako pravno lice kojem ta imovina pripada i dostaviti im po jedan primjerak popisnih lista na kojima su ta sredstva popisana.

Izvještaj o izvršenom popisu na 31. 12. 2020. godine nije usvojen.

S obzirom na to da nije proveden popis imovine i obaveza i da nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, Općina nije obavila popis u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **godišnji popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su novčani primici u iznosu od 9.468.268 KM, novčane isplate od 8.713.788 KM i neto novčani primici u iznosu od 754.480 KM. Saldo gotovine na početku godine iznosio je 1.059.790 KM, a na kraju godine 1.814.270 KM.

Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem izvještaju budžeta u FBiH.

7. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2020. godinu donesen je 31. 1. 2020. godine, kojim su planirane nabavke roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti od 3.972.500 KM³¹. Planirano je provođenje 29 postupaka javnih nabavki, i to: 11 otvorenih postupaka (2.355.000 KM), 15 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (639.500 KM), jedan direktni sporazum (6.000 KM) i dva otvorena/konkurentska postupka (972.000 KM).

Plan je sačinjen na način da obuhvata: predmet nabavke, procijenjenu vrijednost, vrstu postupka, početak postupka, trajanje ugovora i nosioca aktivnosti.

Za pojedine nabavke predmet je definisan na način da se za procijenjenu vrijednost nabavke planirao ukupni iznos predviđen za provođenje više pojedinačnih postupaka. Tako se 630.000 KM planiralo za nabavku sa predmetom „Utrošak sredstava vodnih naknada – namjenska sredstva“, 30.000 KM za „Nabavku stalnih sredstava (oprema za općinske službe)“, 100.000 KM za „Sufinansiranje komunalne infrastrukture i opreme“ i slično. Također, za pojedine nabavke vrsta postupka navodila se kao: „otvoreni/konkurentski“. **Ovakav način planiranja ne daje potpune informacije o predmetima nabavke, o njihovim procijenjenim vrijednostima i vrstama postupaka. Planiranjem nabavki na ovaj način nije osigurano poštivanje principa transparentnosti, u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama. Ujedno, planiranje provođenja različitih postupaka nabavke za isti predmet upućuje na moguće dijeljenje predmeta nabavke, što nije u skladu sa članom 15. Zakona o javnim nabavkama.**

³¹ Svi iznosi su navedeni sa PDV-om

Prema prezentiranim podacima, u 2020. godini provedeno je 16 postupaka, nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 2.079.523 KM, i to: šest otvorenih postupaka (1.653.643 KM), osam konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (413.288 KM) i dva direktna postupka (12.592 KM).

Izvršili smo uvid u procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača putem javne nabavke u ukupnoj vrijednosti od 1.759.005 KM (85% realizovanih javnih nabavki), i to za četiri otvorena postupka u iznosu od 1.466.314 KM, četiri konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu od 283.024 KM i jedan direktni sporazum u iznosu od 9.667 KM.

Utvdili smo da su za usluge **tekućeg redovnog i zimskog održavanja** provedeni konkurentski zahtjevi za dostavu ponuda i direktni sporazumi po reonima, odnosno po području mjesnih zajednica. Nakon provedenih procedura za redovno održavanje, zaključeni su ugovori sa četiri dobavljača (ukupne vrijednosti od 249.966 KM), a za zimsko održavanje zaključeni su ugovori sa deset dobavljača (ukupne vrijednosti od 133.831 KM). **S obzirom na ukupnu vrijednost predmeta nabavke, kao i da se radi o istovrsnim nabavkama, nije proveden odgovarajući postupak nabavke. Navedeno nije u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da se u određivanje procijenjene vrijednosti premeta nabavke uključuju svi elementi cijene koja se plaća za tu nabavku, kao i da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom.** Uvidom u dokumentaciju u vezi s realizacijom ugovora utvdili smo da su se, na osnovu zaključenog ugovora za tekuće održavanje s dobavljačem „Čoruša“ d.o.o. Žepče (ugovorena vrijednosti 93.100 KM), realizovali radovi u ukupnoj vrijednosti od 413.388 KM, što je više od ugovorenog iznosa za 320.288 KM (dio izdataka iskazano na poziciji tekućeg održavanja, a dio na poziciji tekućih i kapitalnih transfera).

Dakle, nije izvršena realna procjena vrijednosti nabavke, što za posljedicu ima da za dio izvedenih radova nije zaključen ugovor. Navedeno nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisano da je ugovorni organ dužan dodjeljivati ugovore o javnoj nabavci primjenjujući postupke definisane Zakonom. Također, nije ispoštovan ni član 3. Zakona, kojim je propisano da se u postupku javne nabavke prema ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom.

Za nabavku radova na održavanju i sanaciji asfaltnih lokalnih puteva i ulica na području općine, nakon provedenog konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, u martu 2020. godine, zaključen je Ugovor sa dobavljačem „Hajdić“ d.o.o. Maglaj u iznosu od 92.204 KM. Odlukom o pokretanju postupka predmetne nabavke odobreno je pokretanje konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda iz sredstava Budžeta Općine za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje lokalnih puteva, po kriteriju najniža cijena. U Odluci nije navedena procijenjena vrijednost predmeta nabavke, što nije u skladu sa članom 18. Zakona o javnim nabavkama. Tenderskom dokumentacijom je definisana procijenjena vrijednost nabavke u iznosu od 93.400 KM (što je gornja granica vrijednosnog razreda za radove za koje se provodi konkurentski zahtjev), i definisane su okvirne količine traženih radova. **Nije nam prezentirano na osnovu čega je izvršena procjena vrijednosti predmeta nabavke, odnosno kako su utvrđene okvirne količine radova, na osnovu koje je pokrenut postupak putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda.** Nakon provedene procedure zaključen je ugovor kojim su definisani radovi i jedinične cijene sa definisanim okvirnim količinama, a realizacija je vršena na osnovu pojedinačnih predmjera radova na određenim relacijama. Ugovorom je definisano da će obim i količina radova biti izvedeni prema zahtjevu naručioca, odnosno na osnovu stvarnih potreba za izvođenjem različitih radova na različitim lokacijama na području općine, te da će se vrijednost radova utvrditi po nalogu naručioca i obračuna izvođača radova, prema ispostavljenim pojedinačnim situacijama za svaki nalog odvojeno u toku trajanja Ugovora. Uvidom u dokumentaciju utvdili smo da su na osnovu ovog ugovora realizirani radovi u ukupnoj vrijednosti od 543.638 KM (evidentirano na kapitalnim transferima), što je više od ugovorenog iznosa za 451.434 KM. U odabranom uzorku utvdili smo da su se dijelom izvodili i radovi koji nisu ugovoreni, a pojedini radovi za koje je ponuđena niža cijena u odnosu na drugog učesnika u postupku nabavke nisu realizirani.

Shodno navedenom, konstatujemo da prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije nisu realno definisane okvirne količine potrebnih radova, zbog čega nije proveden odgovarajući postupak javne nabavke u skladu sa članom 14. i 15. Zakona o javnim nabavkama, niti je osigurana pravična i aktivna konkurencija u skladu sa članom 3. Zakona. Za asfaltiranje puteva i ulica iznad ugovorene vrijednosti (451.434 KM) nije proveden postupak odabira najpovoljnijeg dobavljača, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama kojim je definisano da je ugovorni organ dužan dodjeljivati ugovore o javnoj nabavci primjenjujući postupke definisane Zakonom.

Prema Zakonu o trezoru u FBiH, odabir banke za otvaranje računa za investiranje, transakcijskih računa i dobivanje ostalih usluga poslovnih banaka potrebnih za poslovanje trezora i JRT-a vrši se u skladu s propisima kojima se uređuju javne nabavke.

Općina nije provodila postupke javnih nabavki za pružanje finansijskih/bankarskih usluga u skladu s Aneksom II dio A Zakona o javnim nabavkama.

Pored navedenih propusta, konstatovali smo i nedostatke prilikom provođenja postupaka javnih nabavki:

- komisija za javne nabavke prilikom ocjene ponuda nije vršila ocjenu kvalifikovanosti ponuđača. Naime, nisu sačinjavani analitički pregledi ispunjenja kvalifikacijskih uslova traženih u tenderskoj dokumentaciji;
- za dio postupaka nije provedena e-aukcija, iako je to bila obaveza u skladu s članom 10. stav 2. Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije³²;
- za dio provedenih postupaka javnih nabavki nije vršen unos izvještaja o postupku javnih nabavki u informacioni sistem „E-nabavke“ (konkurentski zahtjevi za dostavu ponuda i direktni postupci), što nije u skladu s članom 75. Zakona o javnim nabavkama, članom 9. Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“.³³ Također, na internet-stranici Općine nisu objavljivani osnovni elementi ugovora za sve postupke javne nabavke, kao i sve izmjene ugovora do kojih dođe u toku realizacije ugovora, što nije u skladu sa članom 75. stav 2) Zakona.

Plan nabavki Općine nije sačinjen shodno članu 3. Zakona o javnim nabavkama. Ujedno, planiranje provođenja različitih postupaka nabavke za isti predmet upućuje na moguće dijeljenje predmeta nabavke, što nije u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama.

Općina za usluge tekućeg i zimskog održavanja, kao i asfaltiranja puteva, nije provela odgovarajući postupak nabavke u skladu Zakonom o javnim nabavkama. Nisu izvršene realne procjene okvirnih količina i vrijednosti predmeta nabavke. Na osnovu pojedinih ugovora izvršena je realizacija u iznosu od 771.722 KM iznad ugovorene vrijednosti, te nije proveden postupak javne nabavke, čime nisu ispoštovane odredbe članova 3, 6, 14. i 15. Zakona o javnim nabavkama.

Komisija nije vršila analitički pregled ispunjenja kvalifikacijskih uslova traženih u tenderskoj dokumentaciji, niti je vršena e-aukcija za dio postupaka kod kojih je kriterij najniža cijena. Pored toga, za dio postupaka nabavke nisu objavljeni izvještaji o postupku javne nabavke u informacionom sistemu „E-nabavke“.

Preporuke:

- *Plan javnih nabavki sačinjavati na način da sadrži sve potrebne podatke u vezi s predmetom, vrijednošću i vrstom postupka;*
- *procjenu vrijednosti predmeta nabavke, odabir odgovarajuće vrste postupka, provođenje e-aukcije, objavu izvještaja o postupcima nabavke u informacionom sistemu „E-nabavke“ i na internet-stranici ugovornog organa vršiti u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.*

³² „Sl. glasnik BiH“, br. 66/16

³³ „Sl. glasnik BiH“, br. 90/14

8. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Općina je 28. 6. 2021. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

U komentaru je navedeno da se prihvataju nalazi i preporuke revizije, kao i da se planiraju poduzeti određene aktivnosti s ciljem realizacije datih preporuka.

Komentar u vezi s izradom i izvršavanjem Budžeta Općine nismo prihvatili, jer se naša data preporuka odnosila na više konstatovanih propusta, dok se dio vezan za rokove odnosio na datum slanja Prijedloga budžeta Vijeću na usvajanje.

Nije dostavljena dodatna dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali da je izvršen popis imovine. Stoga ni komentar u vezi s popisom nismo prihvatili.

Koordinatorica rada u Sektoru
za finansijsku reviziju

Amela Mulahalilović

Tim za reviziju

Azra Milak – voditeljica tima

Vildana Hadžović – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu					
Naziv institucije: Općina Žepče					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	9.060.000	9.468.268	8.859.963	408.268	104,50
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	4.675.000	4.735.071	5.522.211	60.071	101,28
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	2.500	1.344	574	-1.156	53,77
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	2.500	1.344	574	-1.156	53,77
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	625	1.339	625	
4. Porez na imovinu	298.000	356.996	460.217	58.996	119,79
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	503	234	503	0
6. Porez na dohodak	1.049.194	1.107.516	1.092.072	58.322	105,55
7. Prihodi od indirektnih poreza	3.325.306	3.268.084	3.967.760	-57.222	98,27
8. Ostali porezi	0	2	16	2	0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	2.145.000	2.359.366	2.204.035	214.366	109,99
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	19.000	17.158	30.470	-1.842	90,30
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	15.000	15.628	22.592	628	104,18
Ostali prihodi od imovine	3.000	1.488	7.078	-1.512	49,61
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	1.000	41	800	-959	4,13
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	1.895.000	2.145.139	2.172.685	250.139	113,19
Administrativne takse	140.000	94.080	104.304	-45.920	67,20
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse	620.000	561.986	701.377	-58.014	90,64
Ostale budžetske naknade i takse	461.000	735.801	568.887	274.801	159,60
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	476.000	529.645	515.240	53.645	111,27
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	167.000	198.772	249.092	31.772	119,02
Neplanirane uplate – prihodi	31.000	24.856	33.784	-6.144	80,18
Novčane kazne	1.000	1.420	880	420	142
Drugi tekući prihodi	230.000	195.649	0	-34.351	85,06
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	2.240.000	2.373.831	1.133.717	133.831	105,97
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	1.640.000	1.920.824	719.025	280.824	117,12
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16. Donacije	600.000	453.007	414.693	-146.993	75,50

	II RASHODI (od 1 do 7)	8.902.000	9.102.558	8.788.203	200.558	103,6
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.064.000	2.010.770	1.865.074	-53.230	97,42
	Bruto plaće i naknade plaća	1.750.000	1.689.713	1.575.938	-60.287	96,55
	Naknade troškova zaposlenih	314.000	321.057	289.136	7.057	102,24
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	180.000	176.705	164.800	-3.295	98,16
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.378.000	1.335.703	1.532.313	-42.297	96,93
	Putni troškovi	3.000	2.215	7.423	-785	73,82
	Izdaci za energiju	205.000	201.820	221.037	-3.180	98,44
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	131.000	149.907	137.588	18.907	114,43
	Nabavka materijala i sitnog inventara	72.000	66.697	71.415	-5.303	92,63
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	32.000	29.542	52.528	-2.458	92,31
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0
	Izdaci za tekuće održavanje	540.000	532.638	534.233	-7.362	98,63
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	30.000	29.805	24.812	-195	99,34
	Ugovorene i druge posebne usluge	365.000	323.081	483.277	-41.920	88,51
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.803.900	1.988.924	1.953.347	185.024	110,25
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	472.200	485.175	551.422	12.975	102,74
	Tekući transferi pojedincima	440.000	452.425	489.834	12.425	102,82
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	577.700	594.891	685.761	17.191	102,97
	Subvencije javnim preduzećima	140.000	253.596	122.378	113.596	181,14
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	50.000	74.648	65.168	24.648	149,29
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	124.000	128.189	38.784	4.189	103,37
5.	Kapitalni transferi	3.452.000	3.587.935	3.270.163	135.935	103,93
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	3.452.000	3.587.935	3.144.582	135.935	103,93
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	125.581	0	0
6.	Izdaci za kamate	2.700	2.522	2.505	-178	93,39
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	2.700	2.522	2.505	-178	93,39
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	21.400				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	158.000	365.710	71.760	207.710	231,5
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	28.000	61.166	57.737	33.166	218,45
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0
	Nabavka opreme	28.000	61.166	30.332	33.166	218,45
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	27.405	0	0
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	28.000	61.166	57.737	33.166	218,45
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	130.000	304.544	14.023	174.544	234,3
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	130.000	125.581	0	-4.419	96,6
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	130.000	125.581	0	-4.419	96,6
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	-130.000	-125.581	0	4.419	96,6
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	178.963	14.023	178.963	

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu odobrilo 2. 3. 2021. godine.

**Načelnik
Mato Zovko**

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine			
Naziv institucije: Općina Žepče			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	5.517.013	4.815.587	114,56
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	1.814.271	1.059.791	117
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	1.143.605	1.031.794	110,83
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	2.559.137	2.724.002	93,94
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	263.082	277.348	94,85
9. Stalna sredstva	885.731	828.995	106,84
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	622.649	551.647	112,87
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	263.082	277.348	94,85
12. Dugoročni plasmani	0	0	0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	5.780.095	5.092.935	113,49
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	2.957.930	5.092.935	113,49
19. Kratkoročne tekuće obaveze	1.049.833	719.392	145,93
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	236.399	233.117	101,40
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	18.136	33.318	80
24. Kratkoročna razgraničenja	1.653.562	1.321.725	125,10
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	2.409.652	2.537.754	94,95
25. Dugoročni krediti i zajmovi	2.409.652	2.537.754	94,95
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	412.513	247.629	166,6
28. Izvori stalnih sredstava	236.582	250.848	94,31
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	175.931	0	0
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	3.219	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	5.780.095	5.092.935	106,65

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrilo 2. 3. 2021. godine.

**Načelnik
Mato Zovko**

Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine		
Naziv institucije: Općina Žepče		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	9.468.268
2	Prihodi od poreza	4.735.071
3	Neporezni prihodi	2.163.717
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	2.373.831
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	195.649
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	9.468.268
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	8.527.041
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.010.770
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	176.705
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	1.335.703
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.413.406
20	Kapitalni transferi	3.587.935
21	Izdaci za kamate	2.522
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	61.166
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	61.166
24	Finansiranje (25 + 26)	125.581
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	125.581
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	8.713.788
28	NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13-27) ili (27-13)	754.480
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	1.059.790
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	1.814.270

Rukovodstvo je Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine odobrilo 2. 3. 2021. godine.

**Načelnik
Mato Zovko**